

СЕСУАЛНО НАСИЉЕ

Овај облик насиља се може догодити свуда – на љубавном састанку, на послу, у школи, на факултету, на улици, чак и у браку.

Сексуално насиље укључује увредљиве коментаре или предлоге, нежељени физички контакт, изнуђивање сексуалних услуга или принуду на сексуални чин, а који може починити не само непозната особа, већ и пријатељи или познаници, односно особе у које имамо поверења.

Такође, инцест, сексуална злоупотреба деце и одраслих за проституцију или снимање порнографских садржаја, као и трговина женама у сврху сексуалне експлоатације (један од два најраспрострањенија облика трговине људима у свету, где су жене и девојчице принуђене на пружање сексуалних услуга и остваривање профита у корист трговца) убрајају се у овај вид злостављања. Још једна мрачна страна интернета јесте и злоупотреба фотографија и видео снимака деце.

Сексуално узнемиравање је један од најчешћих облика сексуалног насиља, који се највише толерише. Обухвата нежељена понашања која нужно не укључују физички додир, а особу доводе у непријатан и понижавајући положај и изазивају осећање стида. Кључни моменат је моћ, односно сексуално узнемиравање чини особа која је на моћнијој позицији од особе над којом се узнемиравање спроводи.

Постоје различити облици сексуалног узнемиравања, а најчешћи су следећи: нежељене сексуалне примедбе и вербални предлози, разни нежељени позиви, физички додири, говор тела (упадљиво гледање, стајање сувише близу, давање разних знакова), емоционално прогањање, неприкладна пажња, увредљиве и дискриминишуће примедбе и шале, ширење сексуалних гласина.

Силовање је најтежи облик сексуалног насиља који оставља дуготрајне последице. Убраја се у изузетно тешка и трауматска искуства. Специфичност ове врсте насиља је у томе што оно задире у интимну сферу живота особе која га је преживела, није само физички напад, него повреда личних, интимних и психолошких граница.

Неколико истина о силовању: жртва силовања није крива; не жели и не изазива силовање; срамота силовања је насилникова срамота; силовање није последица афекта, већ је реч о унапред испланираном чину насиља; најчешће су жртве жене и оне у **80%** случајева познају своје нападаче; силоватељи су обично мушкарци свих друштвених слојева, образовања и националности; жене и даље немају адекватну подршку у већини институција, а друштво својим предрасудама одржава овај облик насиља.

С' обзиром на то да је починилац сексуалног напада углавном познат и близак жртви, пријаве су врло ретке. Особе које су доживеле оваква трауматична искуства обично бирају да о томе ћуте, баш зато што се предрасудама намеће осећај кривице жртви која је насиље претрпела. Такође, насилници својим механизмима моћи и контроле пребацују на

жртве одговорност за насиље које врше. Жртве се стиде своје позиције, осећају кривицу због своје ситуације и верују да су саме одговорне за то што им се догађа.

Али, није срамота бити жртва насиља. Дешава се свима. Жртве сексуалног насиља могу да буду сви, без обзира на узраст или социјални статус.

Битно је да знамо како се против насиља можемо борити. Ако гласно и јавно говоримо о томе, ако пријављујемо насилнике, можемо допринети решавању овог великог, друштвеног проблема.

март 2018.

Педагошко-психолошка служба